
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עבריינות נוער - 61302

תאריך עדכון אחרון 22-08-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רויטל סלע-שיוביץ

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Ravital.Sela-Shiovitz@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יתמקד בהיבטים השונים של עבריינות נוער כגון: היבטים תיאורטיים, גורמי סיכון בקרב בני נוער, הקשר בין קורבנות בילדות לבין עבריינות בגיל הנעורים, הבדלי מגדר, עבריינות נוער באינטרנט, עבריינות אידיאולוגית, שימוש וסחר בסמים, עבריינות מין בקרב מתבגרים, הגירה ועבריינות בקרב בני נוער. הדיון בסוגיות יכלול הצגת המודלים התיאורטיים וסקירת מחקרים בנושאים השונים. חלקו האחרון של הקורס יתמקד בהכרת ההיבטים השונים של חוק הנוער והטיפול בנוער עבריין.

מטרות הקורס:

1. הכרת הגישות התיאורטיות הדנות בהתנהגות עבריינית בקרב בני נוער.
2. דיון בסוגיות שונות בהקשר לעבריינות נוער.
3. הכרת חוק הנוער, דרכי טיפול ומניעה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים יכירו את הגישות התאורטיות הדנות בעבריינות נוער.
2. הסטודנטים יכירו היבטים שונים של עבריינות נוער
3. הסטודנטים יבינו את ההיבטים השונים של חוקי הנוער ודרכי הטיפול בנוער עבריין

דרישות נוכחות (%):

נוכחות חובה (80%)

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רקע תיאורטי - סקירת הגישות התיאורטיות בנושא עבריינות וסטייה בקרב בני נוער.

מערכת היחסים במשפחה והשפעתה על התנהגות עבריינית בקרב מתבגרים.

הקשר בין קורבנות בילדות לבין עבריינות בנעורים.

עבריינות וריבוד חברתי - הכרת הגישות התיאורטיות הדנות בקשר בין מעמד חברתי והתנהגות עבריינית, ניתוח השוואתי של הבדלים בדפוסי העבריינות בין בני נוער מהמעמדות השונים.

אלימות ועבריינות בבתי הספר - ניתוח דפוסי הפשיעה בבית הספר בהתאם למודלים תיאורטיים כמו תיאורית הפעילות השגרתית, מיפוי הפשיעה בבית הספר, גישות למניעה ואכיפה במסגרת בית הספר.

הבדלי מגדר בהתנהגות העבריינית- הכרת הגישות התיאורטיות הדנות בהבדלים במאפייני הפשיעה, וסקירת המחקרים.

אלימות ופשיעה של בני הנוער במהלך הבילוי - ניתוח הגורמים והסיבות לאלימות ופשיעה במהלך הבילוי.

עבריינות בקרב מתבגרים - מהגרים. פשיעה והגירה - מודלים תיאורטיים, ניתוח הסיבות והגורמים למעורבות הגדולה של בני נוער מהגרים בעבריינות, סקירת מחקרים בתחום.

שימוש וסחר בסמים בקרב בני נוער.

מעורבות בני הנוער בעבירות רכוש - ניתוח מגמות של שינוי בדפוסי עבירות רכוש בקרב מתבגרים, השוואה בין פשיעת רכוש של מתבגרים למבוגרים.

עבריינות מין בקרב מתבגרים.

כנופיות הנוער - התפתחות הכנופיות לאורך המאה העשרים, הצגת מודלים תיאורטיים, מאפייני

הכנופיות, כנופיות נערות בארה"ב. השפעת הגלובליזציה על התפתחות הכנופיות.

השפעת גורמי לחץ חברתיים על שיעורי פשיעת הנוער - הצגת גישות תיאורטיות לגבי הקשר בין מצב ביטחוני וכלכלי לבין שיעורי הפשיעה, סקירת מחקרים בתחום.

חוק הנוער ומדיניות הטיפול בנוער עבריין - הכרת חוק הנוער, מדיניות טיפול בנוער עבריין, גישות תיאורטיות לגבי דרכי ענישה לנוער עבריין, ניתוח השוואתי לגבי מדיניות הטיפול בארץ לעומת ארצות אחרות.

חומר חובה לקריאה:

שיעור 1: סקירת הגישות התיאורטיות בנושא עבריינות וסטייה בקרב בני נוער.

תימור, א., ת. אוזן ונ. רונאל (2015). חיים בבלגן: התנהגות אנטי-סוציאלית בגיל ההתבגרות. בתוך א'. תימור, ס'. בן ברוך וא'. אלישע (עורכים), נוער בבלאגן- קטינים עוברי חוק: דרכי מניעה, אכיפה ושיקום. (עמ' 7-37) ירושלים: מאגנס.

Agnew, R. Brezina, T. Wright, J.P. & Cullen. F. (2002). Strain, Personality Traits, and Delinquency: Extending General Strain Theory. *Criminology*, 40, 43-72.

Gottfredson, M. R., & Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford, CA: Stanford University Press.

- Hay, C., & Forrest, W. (2006). The development of self-control: Examining self control theory's stability thesis. *Criminology*, 44, 739-774.

Weisburd D., Morris, N.A. & Groff, E. R. (2009). *Hot Spots of Juvenile Crime: A Longitudinal Study of Arrest Incidents at Street Segments in Seattle, Washington*.

שיעור 2 : מערכת היחסים במשפחה והשפעתה על התנהגות עבריינית בקרב מתבגרים.

Barker, E. D., Oliver, B. R., Viding, E., Salekin, R. T., & Maughan, B. (2011). The impact of prenatal maternal risk, fearless temperament and early parenting on -adolescent callous-unemotional traits: A 14-year longitudinal investigation: Callous unemotional traits and conduct problems. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 52, 878-888.

Chan, Y. & Yeung, J.K. (2009). Children living with violence within the family and its sequel: A meta-analysis from 1995-2006. *Aggression and Violent Behavior*, 14, 313-322.

Cummings, M.E., El-Sheikh, M., Buckhalt, J.A. (2009). Children and violence: The role of children's regulation in the marital aggression-child adjustment link. *Clinical Child and Psychology Review*, 12, 3-15.

Ferguson, C.J., Miguel, C.S., & Hartley, R.D. (2009). A Multivariate analysis of youth violence and aggression: the influence of family, peers, depression, and media violence. *The Journal of Pediatrics*, 155, 904-908.

Simons, R. L., Simons, L. G., Chen, Y. F., Brody, G. H., & Lin, K. H. (2007). Identifying the psychological factors that mediate the association between parenting practices and delinquency. *Criminology*, 45, 481-517.

שיעור 3: עבריינות וריבוד חברתי - הכרת הגישות התיאורטיות הדנות בקשר בין מעמד חברתי והתנהגות עבריינית
איזנשטדט מ' (2001). הבניית עבריינות נוער לאור ההגדרה של "נורמאליות" - 1044 - 1922 , מגמות, מ"א, 1-2.

שיעור 4: עבריינות בני נוער במחשב
היימן, ט' ואולניק-שמש, ד' (2014). אלימות ובריונות באינטרנט בקרב בני נוער : גורמי סיכון וגורמי הגנה. בתוך גרופר ע' ורומי ש' (עורכים). התפתחויות ודרכי התערבות. בתוך: ע' גרופר וש' רומי (עורכים), ילדים ומתבגרים במצבי סיכון. כרך א: תמונת מצב של התחום ותוכני ליבה. תל-אביב: כליל, מכון מופ"ת. עמ' 413-446.
טרבלוס, ת. (2013). בריונות באינטרנט בקרב בני נוער: מאפיינים, דפוסים והשלכות על התחום החברתי והרגשי. האוניברסיטה הפתוחה.

Holt, T. J. Russell, B. & Goldsmith A. (2018). Digital Drift and the "Sense of Injustice": Counter-Productive Policing of Youth Cybercrime. *Deviant Behavior*,
Morris, Robert. 2011. "Computer Hacking and the Techniques of Neutralization: An Empirical Assessment." Pp. 1-17 in *Corporate Hacking and Technology-Driven*

Crime: Social Dynamics and Implications, edited by T.J. Holt and B.H Schell. Hershey: IGI Global.

Sela-Shayovitz, R. Pyrooz, D. & Decker, S.H. (2016). *Gangs in the virtual world: The socio-cultural context of gang members' online activity* In C. Maxson & F.A. Esbensen & (Eds.). *Gang Transitions and Transformations in an International Context*. (pp. 115-139). New York: Springer.

שיעור 5 : אלימות ועבריינות בבתי הספר - ניתוח דפוסי הפשיעה בבית הספר בהתאם למודלים תיאורטיים

Salmivalli C, Voeten M. *Connections between attitudes, group norms, and behaviors associated with bullying in schools*. *Int J Behav Dev*. 2004;28:246-58.

שיעור 6: הבדלי מגדר בהתנהגות העבריינית

Chesney-Lind, M., & Shelden, R. G. (2004). *Girls, Delinquency, and Juvenile Justice*. Belmont, CA: Wadsworth.

Sela-Shayovitz, R. (2017). *Where Are the Girls? Gender Trends in Juvenile Crime*. *Journal of Social Science Studies*, 4, 71-85.

Steffensmeier, D. (2005). *An assessment of recent trends in girls' violence using diverse longitudinal sources. Is the gender gap closing?* *Criminology*, 43, 355-406

שיעור 7 : אלימות ופשיעה של בני הנוער במהלך הבילוי - ניתוח הגורמים והסיבות לאלימות ופשיעה במהלך הבילוי.

סלע- שויביץ ר' (2003). אלימות בני הנוער בדיסקוטקים ובהופעות רוק. מפגש לעבודה חינוכית- סוציאלית, 17, 64-45.

Sela- Shayovitz, R. (2007). *Youth violence at discotheques and rock concerts: The effects of gender, alcohol consumption, and school framework*. In F. Columbus (Ed.). *Criminology: Research Focus*. New York: Nova Science Publishers, pp. 295 - 310.

שיעור 8 : עבריינות בקרב מתבגרים - מהגרים

Andersson, M. (2003). *Immigrant youth and marginalization*. *Young*, 11, 74-89.

Bersani, B. E. (2014). *An examination of first and second generation immigrant offending trajectories*. *Justice Quarterly*, 31(2), 315-343.

MacDonald, J.M., Hipp, J.R., Gill, C. (2013). *The effects of immigrant concentration on changes in neighborhood crime rates*. *J. Quant. Criminol.* 29(2), 191-215.

Adelman, R. Williams, L. Gail, R. Saskia, M. & Jaret. C. (2017). Urban crime rates and the changing face of immigration: Evidence across four decades. *Journal of Ethnicity in Criminal Justice*, 15, 52-77.

שיעור 9 : שימוש וסחר בסמים בקרב בני נוער

Dembo, R., Belenko, S., Childs, K., Greenbaum, P. E., & Wareham, J. (2010). Gender differences in drug use, sexually transmitted diseases, and risky sexual behavior among arrested youths. *Journal of Child and Adolescent Substance Abuse*, 19, 424-446.

Hills H., Keator K. (2014). New directions to address co-occurring mental disorders (Advancing juvenile drug treatment courts: Policy and program briefs. NV: National Center for Mental Health and Juvenile Justice and the National Council of Juvenile and Family Court Judges.

שיעור 10: עבריינות מין בקרב מתבגרים

Becker JV, Hicks SJ. (2003). Juvenile sexual offenders: characteristics, interventions, and policy issues. *Ann N Y Acad Sci*. pp. 397-410.

Dopp, A. R., Borduin, C. M., & Brown, C. E. (2015). Evidence-based treatments for juvenile sexual offenders: Review and recommendations. *Journal of Aggression, Conflict and Peace Research*, 7, 223-236.

Waite D, Keller A, McGarvey EL, Wieckowski E, Pinkerton R, Brown GL. (2005). Juvenile sex offender re-arrest rates for sexual, violent nonsexual and property crimes: a 10-year follow-up. *Sex Abuse*. 17, 313-31.

שיעור 11: כנופיות הנוער - התפתחות הכנופיות לאורך המאה העשרים, הצגת מודלים תיאורטיים, מאפייני הכנופיות

Bengtsson, T. T. (2012). Learning to become a 'gangster'? *Journal of Youth Studies*, 15, 677-692

Esbensen, F.-A., & Weerman, F.M. (2005). Youth gangs and troublesome youth groups in the united states and the netherlands a cross-national comparison. *European Journal of Criminology*, 2 (1), 5-37.

Honkatukia, P., & Suurpää, L. (2014). Armoured toughness? Multicultural group relationships and crime among young men. In I. Lander, S. Ravn, & N. Jon (Eds.), *Masculinities in the criminological field. Control, vulnerability and risk-taking* (pp. 113-130). Surrey: Ashgate.

שיעור 12: השפעת גורמי לחץ חברתיים על שיעורי פשיעת הנוער - הצגת גישות תיאורטיות וסקירת מחקרים

סלע- שיוביץ ר' (2015). אירועי טרור, האינתיפאדה ופשיעת בני הנוער בישראל. בתוך א' תימור וס' בן ברוך ואלישע א' (עורכים), נוער בבלגן: קטינים עוברי חוק- דרכי מניעה, אכיפה ושיקום (עמ' 293-310). ירושלים: הוצאת מאגנס.

Sela- Shayovitz, R.(2005). The effects of terrorist acts and the intifada on adolescent violent crime in Israel: A Research Note . *Journal of Experimental Criminology*, 4,477- 493.

שיעור 13 ו-14 : חוק הנוער ומדיניות הטיפול בנוער עבריין אלישע א' וברוור א' (2015). שירות המבחן לנוער בישראל: התפתחויות בחקיקה ובדרכי התערבות. בתוך: תימור א', בן-ברוך ס' ואלישע א' (עורכים). נוער בבלגן. ירושלים: מגנס. עמ' 38-66.

בן ברוך ס', סיני ה' שיינפלד א' (2015). בין ענישה לשיקום. בתוך: תימור א', בן-ברוך ס' ואלישע א' (עורכים). נוער בבלגן. ירושלים: מגנס. עמ' 67-84.

רהב, ג. וזנר, י. פיסל ע. ונדר-שוורץ מיכל (2007). נוער בישראל : תימור, א., ת. אוזן ונ. רונאל (2015). חיים בבלגן: התנהגות אנטי-סוציאלית בגיל ההתבגרות. בתוך א'. תימור, ס'. בן ברוך וא'. אלישע (עורכים), נוער בבלגן- קטינים עוברי חוק: דרכי מניעה, אכיפה ושיקום. (עמ' 7-37) ירושלים: מאגנס.

Petreson-Badalir, R. Skilling, T. & Haqanee, Z. (2015). Examimng implementation of

חומר לקריאה נוספת:

Akins, S., Rumbaut, R. G., & Stansfield, R. (2009). Immigration, economic disadvantage, and homicide: A community-level analysis of Austin, Texas. *Homicide Studies*, 13(3), 307-314.

Bucerius, S. M. (2014). *Unwanted. Muslim immigrants, dignity, and drug dealing*. Oxford: Oxford .

Desmond, S., & Kubrin, C. (2009). The power of place: Immigrant communities and adolescent violence. *The Sociological Quarterly*, 50, 581-607.

Groff, E. R., Weisburd D., & Morris, N.A.(2009). Where the Action Is at Places: Examining Spatio-Temporal Patterns of Juvenile Crime at Places Using Trajectory Analysis and GIS. *Journal of Quantities Criminology*, 2, 61-86.

Hinduja, Sameer. (2007). Neutralization Theory and Online Software Piracy: An Empirical Analysis. *Ethics and Information Technology* 9(3):187-204

Johansson, T., & Lalander, P. (2012). Doing resistance - Youth and changing

theories of resistance. Journal of Youth Studies, 15, 1078-1088.

Meldrum, R. C., Young, J. T. N., & Weerman, F. M. (2012). Changes in self-control during adolescence: Investigating the influence of the adolescent peer network. *Journal of Criminal Justice, 40, 452-462*

Mullins, C. (2006). *Holding your square: Masculinities, streetlife and violence.* Cullompton, Devon:Willan.

Slonje, R. & Smith P. K. (2008). Cyberbullying: Another main type of bullying?. *Scandinavian Journal of Psychology, 49, 2, 147-154.*

Spitalnick, J. S., DiClemente, R. J., Wingood, G. M., Crosby, R. A., Milhausen, R. R., Sales, J. M., ...Younge, S. N. (2007). Sexual sensation seeking and its relationship to risky sexual behavior among African-American adolescent females. *Journal of Adolescence, 30, 165-173.*

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 100 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: